

Obsah

Rusínské etnikum někdejšího Československa, jeho jazyk a písně – R. Šišková 11

VYPRÁVĚNÍ

Co jsme si vyprávěli	
Strašidelný příběh	21
O chytrých cikánech	22
O velikých mrazech	24
Moje první cesta vlakem	25
Co nám vyprávěli naši dědové	
O válce s konfederáty	28
O válce košutovské	29
O zrušení roboty	32
Jak jsme se ženili a vdávaly; jak přicházely děti na svět	
Svatba	34
Námluvy a svatba	46
Mládenecký život a svatba	58
Narození dítěte	72
Jak se co dělalo	
Pec a vybavení domácnosti	76
Konopí, předení, tkaní	79
Stavba dřevěnice	85
Brambory	88
Zelí	89
Ještě o bramborách	92
Kukuřice	93
Len	94
Pálení dřevěného uhlí	99
Vaření jídla a pečení chleba	100
Za prací po světě	
Z rodinné historie	104
Ve třinácti jsem šla do služby	106
Sloužila jsem v Maďarsku	110
Jak se žilo v Americe	115
Byla jsem dvakrát v Americe	118
Pracoval jsem ve Francii bez povolení	122

Na válečných frontách a v zajetí	
Na italské frontě - zážitky z první světové války	127
Boje na Piavě - první světová válka	130
V ruském zajetí za druhé světové války	134
Na ruské frontě - první světová válka	141
Maďarská okupace - Rusín v maďarské armádě	149
Válečné útrapy u nás doma	
Zážitky z obou světových válek	154
Jak nás evakovali	158
Přecházela tudy fronta	168
*	
Ludové piesne v zvukových nářečových záznamoch – <i>M. Mušinka</i>	171
Rusínsko-ukrajinské piesne východného Slovenska – <i>J. Hrušovský</i>	186

P Í S N Ě

Vánoční koledy	191
<i>Světské:</i> A ustan, ustan, pane hospodar, — Dav Panbuh večur i den, — Zahnav naš Janko čtyri voly	
<i>Duchovní:</i> Narodys,a Isus Chrystos vo Viflejemi — Dyvnaja novyna, nyini Diva syna porodi-la — Koly Boža Mati po sviti chodila	
Velikonoční písně k chorovodům	198
Hoja, d,und,a, hoja, poslala nas kral,ovna. — A puste nas, puste, brez dubovu horu — A u našej Mariny popisany periny — Priletila lastivočka z Pokorca — A de ideš, a de ideš, černyj barane?	
Svatojanské písně	203
A na Jana na Janočka — Chodyt, Dzurjo po jarmarku — Jaka naša sobitočka krasna — Jane, Jane, s,atyj Jane	
Na přástkách	206
Oj, a pr,adu ja — Pryšli do nas straškove — Pryšli do nas straškove, šumni tancovali	
Na křtinách	208
Ej, u našoho kuma — Tota naša kuma — Ej-hoj, dajte nam sa, dajte, pal,enky — Kumo naša, kumo — Robotu zme dokončili	

Svatební písně	212
Oj, pryšli zme v široj pole — Marci na vinočky — Zanel,ul,aše, starosta bl,aše — Oj, spud hur spud Beskyda — Na dvori sonce hrije — Oj, hori, Bohon,ku, hori — Stali vinci ščebetati — Stan, Mihaj na lavicu — Vyjdi, mamičko, pred nas — Bodaj tota zdorova — Svašky vinec uvili — Zanel,ul,aše, starosta bl,aše — Des, tu naša narečena — Ukažite že nam, ukažite — Ne tota to, ne tota — A tota to už, tota — Oj, naša Han,ka, naša, jimila sobi ptaša — Ej, už budeme jisti — Zdaleka jzme vandrovali — Što tobi sa, Il,o — Blahoslovi, n,aničko — Pytam vas, mamočko — Daj Bože serenčen,ku — Zanel,ul,aše, starosta bl,aše: Zbohom, bojare — Ej, odbiraj s,a, Hančo — Povybivaj, mamko — Zustavajte zdravi — D,akuju ti, mamko — Ide Han,ka, ide — A pryšli my na šl,ub — A do cerkvi išla — Zanel,ul,aše, ...: Votvor,aj, mamočko — Dvyhaj, mamko moja — Puste nas do chyžečky — Naša mloda prekrasna — A do šl,ubu jedno — Uže sonce nad horami — Zanel,ul,aše, ...: Pod,te, mamočko — Vinku mij zelenyj — Jak ja mladu čepyla — Popatr, Marko, popatr, — Netr,asaj, svaško — A za našov chyžov — Naša mlada šumna je — Jak sa Panbuh raduje — Ideme do myt,t,a na To- na Torysu — Oj, neseme vam vodu — Ukažite vy nam, ukažite — Dolov, Michal,ku, vinec, — Bogrejdočko moja — Dolov z Ivana vinec,, — Vinku muj šovkovyj	
Pohřební	241
Už idu do hrobu temnoho	
Poutní	242
O, Marije, drahý obraz	
Balady	243
Byvali, byvali — Išov milýj na vojnon,ku — Pušla divka, pušla divka u lis — Pasla mila — Ne ženi s,a synu — Od brodu do brodu — A v tej našej d,erevuški — A z hury, z hury	
Vojenské	254
Oj, sered sela javor — Nečekaj n,a, mila — Oj, na hori žyto, na dolyni žyto — Spoza hory — Pri Dunaju pri Prešporku	
Písně o práci	259
Močyla konopli, močyla — Ej, volky moji, volky — Koly ja sa z mul,arami znala — Dobri sa mi v drustvi robyt,	
Do ciziny za prací	262
A koly ja išov	
Píseň sirotka	264
Hori dolynkami	
O službě	265
A ked ja pas kozy-voly	

Milostné	266
To kyjvske selo okruhle jak tal,ar — Oj spivavu, spivavu — Po sadočku pochoduje — A za našu stodolečku fizola — Jaj, Bože muj, Bože — Už n,a uhvaryla u Roztoci baba — A vyrosli terky — Ej, daj Bože dobry den, — Išči kury ne pili — Oj, mis,ac,u — Prydi ty do nas, — Ja parobok — Svitylo sonečko — Kon,are, kon,are — Močyt divča konopli — Biti by t,a, mamko — Starosti šeptali — Ej, pušov by-m ku miloj — Povidala ja ti	
O manželském životě	283
Dala-s n,a, mamočko — A keby ja mala — Bože, Bože, što mi z toho — Červena ruža trojaka — Što to, Bože, za publika — Koly ja sa oddavala — A ty psyčku	
Pijácké	290
A chto teraz pyje — pyje — A chto pje — tomu nalivajte — Palinočka moja — Vypyla ja palinečky — A v Topoli v každom domku	
Ukolébavky	295
Lulikaj, lulikaj — Hajči, dit,a, hajči — Škoda, Bože, škoda	
Dětské	299
Kosyl zajac otavu — Sydyt, medvid, na kolodi	
Kolomyjky	302
Zakukala kukuvočka — Nazar mij — Jest u lisi — Na vysokuj polonyni — Kuryla sa fajna lul,ka	
Vyprávění a písně Rusínů z východního Slovenska (Resumé)	307
Narratives and Songs of Ruthenians of Eastern Slovakia (Summary)	308
Seznam zvukových záznamů na příložených CD	309